

(het belang van natuurbeschermers en -wederom - overheden). De gegevens worden, net als nu al het geval is, via het Natuurloket beschikbaar gesteld.

De bedoeling is dat de Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's), waaronder de VZZ, met hun netwerken van vrijwilligers de gegevens verzamelen en de databank of databanken gaan beheren. De bedoeling is bovendien dat dit een continu proces is, zodat de databank zo actueel mogelijk is. Ongeveer elke tien jaar (dit verschilt per soortgroep) zou de databank ververscht moeten worden.

Het gaat dus niet om het maken van een atlas (= boek). Dit kan voor de PGO natuurlijk wel een middel zijn om vrijwilligers enthousiast te krijgen voor het veldwerk, maar de financiering van een atlas dient dan van elders te komen.

Wat precies beschikbaar gesteld wordt is nog een punt van discussie. In principe kunnen gegevens zeer nauwkeurig verzameld worden: 100 m of zelfs 1 m. Om heel Nederland op die schaal in kaart te brengen vergt een enorme inspanning. Het geld van LNV is daarvoor niet voldoende. Er zullen dus nog meer financiers aan dit programma moeten gaan deelnemen, zoals provincies, gemeentes en de grotere terreinbeheerders. Maar ook dan is het de vraag of - zeker wat betreft de zoogdieren - dit detailniveau landdekkend gehaald kan worden. De meeste PGO's streven wel naar het zo gedetailleerd mogelijk verzamelen, maar zijn voorlopig terughoudend in het zeer gedetailleerd leveren via een nationaal loket.

Het programma bestaat uit twee delen: een inhaalslag en regulier werk. Beide zouden dit jaar moeten starten.

De inhaalslag is bedoeld om in korte tijd gegevens te verzamelen van de soorten waar nu weinig van bekend is of waarvan enkele duidelijke en belangrijke delen van het areaal niet in kaart gebracht zijn. Te denken valt aan de eikelmuis en enkele vleermuissoorten.

Het reguliere werk betreft het actueel maken en houden van de bestaande databanken. Hiervoor trekt het ministerie gedurende tien jaar geld uit.

De VZZ staat nu voor een enorme uitdaging. Dit jaar heeft ze de kans om te laten zien dat ze haar doelstelling - het bevorderen van de zoogdierstudie en -bescherming - kan waarmaken.

VERENIGINGSNIEUWS

Verspreidingsonderzoek

Na lang dralen, tweemaal Kamervragen en amendementen, heeft het ministerie van LNV eindelijk besloten geld uit te trekken voor een Nationaal Programma Verspreidingsonderzoek (NPV). Doelstelling van dit programma is het zo gedetailleerd mogelijk in kaart brengen van het voorkomen van planten en dieren in Nederland. De gegevens moeten in een databank komen waar overheden, organisaties, ondernemers, burgers enz. een beroep op kunnen doen als ergens in den lande een ingreep in het landschap gepleegd wordt waarbij de belangen van beschermde dieren en planten geschaad kunnen worden. Indien dit het geval is dan kunnen tijdig passende maatregelen, waaronder compensatie en mitigatie, genomen worden. Het stilleggen van een reeds begonnen ingreep zou hiermee voorkomen moeten worden (het belang van de ondernemers en overheden) en het verstoren of doden van een beschermde soort door onwetendheid

Enkele leden hebben de handschoen al opgepakt en zijn met voorbereidingen begonnen. Het gaat dan om het ontwikkelen van veldwerkmethoden, het invoeren en valideren van gegevens en natuurlijk het verzamelen van gegevens. De komende maanden worden gebruikt om in deze losse activiteiten enige structuur te brengen en een plan van aanpak te maken hoe de VZZ invulling kan geven aan het NPV.

Vleermuizen in bomen en gebouwen

Het afgelopen jaar heeft de VZZ veel vleermuizeninventarisaties die verband hielden met het aanvragen van ontheffingen voor het kappen van bomen en het slopen van huizen. Vleermuizen gebruiken bomen en gebouwen om in te slapen, te paren en hun jongen groot te brengen. Bomen en gebouwen die in gebruik zijn door vleermuizen mogen conform de Flora- en faunawet niet vernietigd en zelfs niet verstoord worden. Maar hoe weet je nu of een boom of gebouw in gebruik is?

De VZZ heeft inmiddels aardig wat ervaring met deze problematiek opgedaan. Daarmee is het nu mogelijk om richtlijnen op papier te zetten. Eigenlijk betreft het een stappenplan hoe bij kap en sloop zo min mogelijk schade aan vleermuizen en hun verblijfplaatsen berokkend wordt. Zeg maar, hoe ga je zo zorgvuldig mogelijk met de belangen van vleermuizen om bij kap en sloop.

De richtlijnen zijn nu nog in ontwikkeling, maar we hopen dat ze te zijner tijd gebruikt zullen worden door terreinbeheerders, overheden, projectontwikkelaars en aannemers.

Nieuwe layout website

De website van de VZZ (www.vzz.nl) is op nieuw vormgegeven. In de loop der jaren is er zo veel informatie op de website gezet dat het moeilijk werd om nog je weg te vinden door de vele pagina's. Ook sloot de structuur niet meer aan bij de verschillende onderwerpen die op de website behandeld worden. De redactie, Mieuw van Diedenhoven en Jacqueline Mustert, hebben in hun vrije tijd de vormgeving aangepast. Grappig is, dat daardoor ook duidelijk werd welke informatie nog mist! Zo werden nog niet alle werkgroepen van de VZZ op de website beschreven. Hanneke Wijnja is, eveneens als vrijwilliger, begonnen de ontbrekende informatie bij elkaar te brengen.

Heeft u nog interessante onderwerpen voor de website of aankondigingen voor de agenda,

meldt dit dan bij de redactie: redactie.website@vzz.nl.

Vacature databankbeheerder

Op het bureau van de VZZ wordt sinds kort druk gewerkt aan de voorbereidingen voor het Nationaal Programma Verspreidingsonderzoek (NPV; zie elders). Onderdeel daarvan is het beheer van de databank met waarnemingen van zoogdieren. Hiervoor heeft de VZZ een databankbeheerder in dienst. Door ziekte ligt het databankbeheer echter tijdelijk stil. Het bureau is daarom op zoek naar een vervanger. Omdat door de start van het NPV het werk aan de databank meer zal zijn dan tot nu toe het geval was, gaat het niet om een tijdelijke vervanging. We willen uiteindelijk graag twee databankbeheerders.

We zoeken iemand die ervaring heeft met relationele databases in Paradox, DBase of MS-Access. Als je ook nog om kan gaan met GIS is een pré. Het gaat in eerste instantie om een aanstelling van 2 dagen/week (0,4 fte), gedurende een jaar. Het salaris bedraagt maximaal €2.570,- bij een voltijdsaanstelling. Sollicitatiebrieven met CV kan je sturen naar VZZ, t.a.v. Dennis Wansink, Oude Kraan 8, 6811 LJ Arnhem of per E-mail: d.wansink@vzz.nl. De sluitingsdatum is 1 april 2004.

Zoogdieren van Limburg

Met ingang van 1 april heeft de VZZ een nieuwe medewerker: Neeltje Huizinga. Zij is de coördinator van het project 'Zoogdieren van Limburg' geworden. Ze zal weinig op het kantoor van de VZZ zijn, want het meeste werk moet in Limburg gedaan worden. Dat bestaat uit het opzetten van een netwerk van vrijwilligers en het verzamelen van waarnemingen van zoogdieren in deze provincie. Al deze gegevens komen in een databank die als basis zal dienen voor een Atlas van de zoogdieren van Limburg. Dit project zal een paar jaar in beslag nemen.

Neeltje heeft haar werkplek bij het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Jullie kunnen haar bereiken op tel.nr. 0475-386470 en E-mail neeltje.huizinga@vzz.nl.

Bulgaarse zoogdieren

Al eerder is in Zoogdier ingegaan op de internationale activiteiten van de vereniging. Elders in deze Zoogdier vindt u informatie over het

zomerkamp van de Veldwerkgroep dat, zoals gebruikelijk, buiten Nederland plaatsvindt. De doelstelling van de zomerkampen is het uitwisselen van kennis met collega-organisaties over zoogdieren, zoogdieronderzoek en -bescherming. Ook biedt het de leden van de VZZ de kans om soorten te leren (her)kennen die in Nederland en België zeldzaam zijn.

Twee jaar geleden vond het kamp plaats in Bulgarije. De contacten die daar zijn ontstaan hebben geleid tot een project: de productie van een boek over de Bulgaarse zoogdieren. Het boek geeft een beschrijving van de soorten, geïllustreerd met foto's en tekeningen, en zal tevens ingaan op de levenswijze, het voorkomen in Bulgarije, hun status en, indien van toepassing, bedreigingen.

Het boek wordt geschreven door leden van de volgende Bulgaarse organisaties: het Museum voor Natuurlijke Historie, de Vleermuiswerkgroep en het Wilderness Fund. De VZZ begeleidt op afstand.